

Verslag WILPF Werkplaats 9 december 2017

Deze werkplaatsbijeenkomst ging over de Treaty Alliance, een netwerk van organisaties, die zich inzet voor een bindend verdrag waarmee multinationals verantwoordelijk worden gehouden voor het schenden van milieu- en

mensenrechten.

Gastpreekster was Anne van Schaik, campagneleidster bij 'Friends of the Earth Europe', een Europese koepelorganisatie waar ook Milieu Defensie bij is aangesloten.

Hieronder een aantal punten uit de lezing van Anne van Schaik

* De ngo's die een consultatieve status hebben bij de HRC waren blij verrast toen in 2013 Ecuador een resolutie indiende over een nieuw verdrag m.b.t. de relatie tussen transnationale bedrijven en mensenrechten.

De criteria die eerder, in 2011, in de HRC waren vastgelegd voor maatschappelijk verantwoord ondernemen, de z.g. Ruggie criteria ('Guiding Principles on Business and Human Rights'), waren op vrijwillige basis voor ondernemingen en niet juridisch bindend.

* Het voorstel van Ecuador om te komen tot een nieuw en bindend verdrag werd, ook door landen-vertegenwoordigers in de HRC positief ontvangen.

In 2014 werd in de HRC over deze resolutie gestemd en aangenomen in de HRC.

* Er werd een 'Treaty Alliance' opgericht van ngo's (waar ook WILPF Int. actief bij betrokken was/is) en landen-vertegenwoordigers, die dit initiatief ondersteunden, om actie te voeren en betrokken te worden bij het ontwikkelen van een conceptverdrag.

* Er werd door de HRC een Open Ended Working Group (OEWG) opgericht.

In 2015 en 2016 werden er brede informatieve sessies georganiseerd voor informatie-uitwisseling, discussie en ideeënvorming tussen ngo's, grassrootsorganisaties, vertegenwoordigers van bedrijven en landen. Ook werd er een High Level Panel of Experts (HLPE) gevraagd bijdragen leveren voor de discussies.

* Grootste struikelblok bij de sessies en onderhandelingen bleek in 2015 de EU te zijn. De EU heeft geen vertegenwoordiging bij de HRC, wel zijn individuele EU-landen lid.

Desalniettemin had de EU een standpunt, namelijk negatief tov een bindend verdrag, en veel EU-landen zelf volgden deze EU-zienswijze.

Na een grote handtekeningactie van ngo's werd de opstelling van de EU positiever.

* Er werden, na de consultaties, 10 onderdelen voor een concept verdrag in 2017 geformuleerd waarover alle betrokken partijen het eens waren geworden. Dat was tamelijk bijzonder!

In de HRC-sessie van okt 2017 werden deze conclusies besproken en, in aanwezigheid van 100 vertegenwoordigers van landen en 200 actieve ngo's, aangenomen in de HRC.

(HRC Res. A/HRC/Res/26/9).

* Wel werd in de loop van deze week duidelijk dat de aanvankelijk meer positieve opstelling van EU en EU- staten zich weer wijzigde: mogelijk omdat nu de VS (uiteraard tegen een dgl. verdrag) voor het eerst ging deelnemen aan de besprekingen.

Bovendien zijn diverse landen in onderhandeling over bilaterale handelsverdragen met de VS of de EU en dat heeft hun stemgedrag mogelijk beïnvloed.

* Omdat de conclusies uiteindelijk toch zijn aangenomen door een meerderheid van landen in de HRC is door de tegenstanders gezocht naar een procedurele manier om de, al geplande, onderhandelingen voor het concrete voorstel in 2018 op te schorten: men heeft de voorzitter gevraagd een nieuw voorstel te doen over de voortgang.

Over dat nieuwe voorstel kan dan weer lang worden gepraat en getraineed. Dit wordt dus gezien als 'het op de lange baan schuiven' van het proces, waarbij politieke en handelsbelangen kennelijk prioriteit hebben.

*Dus: positief is dat de elementen voor een bindend verdrag zijn geformuleerd, aangenomen en kunnen rekenen op brede steun maar er is nog genoeg werk te doen voor ngo's om actie te voeren en te lobbyen om dit verdrag uiteindelijk te realiseren.

Het is nu even afwachten wat de voorstanders van het verdrag en de Treaty Alliance gaan ondernemen om het proces toch weer op gang te brengen en af te ronden!

Dat blijven we volgen.

*Anne noemde de bijdrage van WILPF in de Treaty Alliance belangrijk bij het kritisch lezen en aanvullen van conceptteksten 'met de gender-lens'.